

[K. Helveg Petersen.]

Tager vi det emne, vi her diskuterer, så har vi jo ikke gjort os nogen virkelige forestillinger om de følger, den elektroniske udvikling har på samfundets udvikling. Vi har ikke spekuleret over, hvad der bliver følgen af en tilstand, hvor den nu kendte spredning af enkelte eller nogle få programmer erstattes af en mangfoldighed, hvor den enkelte lytter eller seer blot ved at trykke på nogle knapper kan vælge et program fra centrale samlinger — i princippet ganske svarende til, at man i dag kan låne en hvilken som helst bog på biblioteket. Lad det være nogle år frem i tiden, lad det være 5-10-15 år frem i tiden, så bør vi dog begynde at interessere os for, hvordan samfundet vil forholde sig til disse muligheder. For at de kommer, det er der jo ingen der er i tvivl om.

Der er dem, der vil sige: ja men det må teknikken afgøre, det ordner den jo udmærket for os. Vi skal bare åbne os, og vi skal ikke lægge spærringer i vejen. Sådan forholder vi os jo i en lang række tilfælde. Vi må vel acceptere nyvindingerne. Vi kan ikke standse dem. Men jeg er ikke enig i, at vi skal forholde os passive over for udviklingen som helhed.

Vi skal i den konkrete situation diskutere Danmarks radios monopol. Jeg er af den opfattelse, at et monopol, som Danmarks radio har, ikke på længere sigt kan opretholdes, stående over for den udvikling, jeg her har nævnt. Men jeg mener heller ikke, vi kan bryde det, uden at vi gør os nogle af konsekvenserne klar. Jeg har ikke i dag noget forslag til, hvordan man kan styre de tendenser, der slår igennem, men jeg kan sige om det forslag, kulturministeren kommer med om amter og kommuner, at jeg tror ikke på, at vi kan sikre amter og kommuner en særstilling. Jeg synes, forslaget er for snævert. Jeg har ingen indvendinger imod, at amter og kommuner får lejlighed til at forestå udsendelser, men det må ikke være et monopol, man giver dem.

Det, jeg gerne vil konkludere disse betragtninger i, er, at når vi nu må erkende, at vi faktisk mangler megen viden om følgerne af denne udvikling på det elektroniske felt, vil det så dog ikke være en idé, om man tog den tanke op, at der etableredes et kommunikationsråd — det er ikke noget særlig behageligt ord, måske, men et råd — hvis

opgave det var at følge udviklingen inden for elektronikken med hensyn til de tekniske og økonomiske forudsætninger, men også og måske især med hensyn til de konsekvenser, udviklingen har på andre områder i samfundet?

Efter min mening burde det være sådan, at dette organ skulle beskæftige sig med helheden, herunder f. eks. også forholdet til dagspressen, den seriøse ugepresse osv.

Det er virkelig relevant, når man fra dagspressens side interesserer sig så stærkt for kabel-tv og andre nydannelser. Det er uden videre klart, at hvis nyhedstjenesten via de nye muligheder formidles elektronisk, så vil det få stor betydning for dagspressens fremtid. Vi kan komme til at stå over for det spørgsmål, om vi ønsker, at der skal opretholdes en dagspresse af noget omfang, eller om vi roligt vil se på, at den forsvinder. Vi har jo en bladdød, der tager til fra år til år, og noget lignende gælder andre former for kommunikation og oplysning. Vi kan lade udviklingen bestemme det, vi kan notere os, når blade lukker, men vi kunne også gøre os den ulejlighed at tænke tingene igennem ud fra erfaringer, der findes i andre lande, og ud fra de forestillinger, vi kan gøre os fra vor egen erfaringskreds.

Det kan folketinget ikke forestå. Vi kan nok i et udvalg arbejde med tingene, men vi har så mange ting at tage vare på. Derfor ville det nok være rigtigt, om der var et sådant organ, der kunne indsamle oplysninger og forelægge dem for offentligheden og folketinget med henblik på de skridt, som man mente der skulle tages. Ikke et beslutende organ, ikke et censororgan, der skal dirigere dette område, men et organ, der skal følge hovedlinjerne og netop lægge synspunkter frem til debat.

Jeg tror i hvert fald, det er nødvendigt, at vi sikrer os, at vi får bedre forudsætninger for at anskue tingene i sammenhæng. Det taler vi om i så mange andre forbindelser, men er der noget sted, hvor en sammenhængende vurdering er nødvendig, så er det på hele dette område.

Af det, jeg her har sagt, vil det fremgå, at jeg slet ikke mener, vi er i stand til at binde os til nogen konkret løsning, til nogen stillingtagen til, hvorvidt amter og kommuner skal være alene på feltet, eller hvem der skal med. Jeg mener, vi skal have belyst disse